

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра плодощовчівництва і виноградарства**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан біологічного факультету

Ярослава ГАСИНЕЦЬ

2025 року

« 24 »

06

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА (ВИРОБНИЧА)

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність

**Магістр
20 Аграрні науки та продовольство
203 Садівництво, плодощовчівництво
та виноградарство**

Предметна спеціальність
(Спеціалізація) *(за наявності)*
Освітня програма
Статус освітньої компоненти
Мова навчання

**Садівництво та виноградарство
обов'язкова
українська**

Ужгород 2025

Робоча програма практики «**Науково-дослідна практика (виробнича)**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **20 Аграрні науки і продовольство** спеціальності **203 Садівництво, плодощовівництво та виноградарство** освітньої програми **Садівництво та виноградарство**.

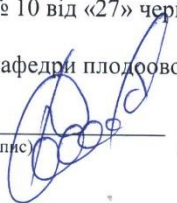
Розробники:

Савіна О.І., д.с.-г.н., професор, професор кафедри плодощовівництва і виноградарства
Попович Г.Б., к.б.н., доцент, доцент кафедри плодощовівництва і виноградарства
Симочко В.В., к.б.н., доцент, завідувач кафедри плодощовівництва і виноградарства

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри плодощовівництва і виноградарства

протокол № 10 від «27» червня 2025 р.

Завідувач кафедри плодощовівництва і виноградарства

(підпис) /Віталій СИМОЧКО/
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією біологічного факультету

протокол № 8 від «27» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

(підпис) /Андрій ГАМОР/
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	2-й	1-й
Вид підсумкового контролю: захист практики Форма підсумкового контролю: диференційований залік (усне опитування)	Семестр:	
	3-й	2-й
	Індивідуальна робота:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою науково-дослідної практики (виробничої) є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методик її проведення, поглиблення теоретичних знань в сфері агрономії, підбір фактичного матеріалу для написання випускової магістерської роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, а також систематизація, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування.

Головний зміст науково-дослідної практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних та спеціалізованих інститутах, практикою підприємництва, питаннями реалізації теоретичних та наукових розробок в сфері їх професійної діяльності.

Проходження студентами науково-дослідної практики орієнтується на отримання основних результатів науково-дослідної роботи.

Предметом науково-дослідної практики (виробничої) є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначити структуру та логіку майбутньої магістерської роботи.

Основні завдання науково-дослідної практики (виробничої):

- ✓ закріпити теоретичні знання, здобуті при вивченні дисциплін професійної підготовки згідно із навчальним планом освітньо-кваліфікаційного рівня магістр;
- ✓ здобути професійні якості дослідника з овочівництва, плодівництва та виноградарства;
- ✓ визначити актуальність і напрямки досліджень з вибраної проблеми;
- ✓ ознайомитися зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень;
- ✓ вивчити теоретичні класичні джерела за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо майбутньої магістерської роботи;
- ✓ визначити стан розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- ✓ визначити структуру та основну завдання магістерського дослідження;
- ✓ оволодіти методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- ✓ навчитися проводити наукові дослідження;
- ✓ апробувати основні теоретичні та практичні рекомендації магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).
- ✓ скласти звіт про практику та захистити його.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних компетентностей:

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми професійного спрямування.
- ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної і науково-технічної інформації, генерувати нові ідеї, їх відстоювати й цілеспрямовано реалізовувати;
- ЗК 4.** Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК 5.** Здатність працювати у команді.
- ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність критично осмислювати і прогнозувати стан і перспективи розвитку садівництва та виноградарства.

ФК 3. Здатність приймати ефективні рішення за умов недостатньої або обмеженої інформації, чітко і недвозначно доводити знання, аргументацію та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 4. Здатність використовувати результати наукових досліджень для забезпечення розвитку садівництва та виноградарства, розробляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування плодів, овочів і винограду.

ФК 5. Здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ.

ФК 6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

ФК 7. Здатність використовувати нормативнозаконодавчу базу з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, які розробляються та застосовуються в технологічних процесах аграрних формувань.

ФК 8. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні екологічно-безпечні, економічно ефективні технології виробництва плодової, овочевої продукції та винограду.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1. Іноземна мова за професійним спрямуванням.

ОК 3. Психологія управління.

ОК 7. Сучасні технології садівництва і виноградарства.

ОК 8. Сучасні технології овочівництва відкритого і закритого ґрунту.

ОК 9. Дослідна справа у садівництві, овочівництві і виноградарстві.

ОК 10. Квітникарство відкритого і закритого ґрунту.

ВК 1. Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу.

ВК 2. Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу.

ВК 3. Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Садівництво та виноградарство», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства.	ПРН 1
Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва.	ПРН 2
Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.	ПРН 3

Продовження таблиці	
Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти з урахуванням цілей, наявних обмежень, а також соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.	ПРН 4
Застосовувати сучасні методи та засоби досліджень, зокрема, біометричні, математичного, комп'ютерного моделювання для розв'язання складних задач садівництва та виноградарства.	ПРН 5
Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних та наукових питань, обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, впровадження проектів, інновації та управління виробництвом у галузі аграрних наук і продовольства.	ПРН 6
Презентувати і обговорювати результати досліджень і проектів, аргументи і висновки до фахівців і широкого загалу.	ПРН 7
Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики.	ПРН 8
Здійснювати бізнес-проекування і маркетинговий аналіз інноваційних проектів.	ПРН 9
Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві	ПРН 10
Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.	ПРН 11
Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері садівництва та виноградарства, обирати ефективні методи і засоби дослідження, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження практики «Науково-дослідна практика (виробнича)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Закріпити теоретичні знання, здобуті при вивченні дисциплін професійної підготовки згідно із навчальним планом освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.	ПРН 1
Визначити актуальність і напрямки досліджень з вибраної проблеми.	ПРН 2
Вивчити теоретичні класичні джерела за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо майбутньої магістерської роботи.	ПРН 3
Ознайомитися зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень.	ПРН 4
Оволодіти методикою обробки та аналізу статистичних даних.	ПРН 5
Визначити стан розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі.	ПРН 6
Апробувати основні теоретичні та практичні рекомендації магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).	ПРН 7
Визначити структуру та основні завдання магістерського дослідження.	ПРН 8
Навчитися проводити наукові дослідження.	ПРН 9
Відпрацьовувати вміння й навички зі спеціальності, необхідні для прийняття самостійних рішень у реальних виробничих умовах.	ПРН 10
Виховувати потребу систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.	ПРН 11
Скласти звіт про практику та захистити його.	ПРН 12

5. БАЗА ПРАКТИКИ

Бази «Науково-дослідної практики (виробничої)» визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і підприємствами і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету.

Основним базовим об'єктом науково-дослідної практики є кафедра плодовоовочівництва і виноградарства, яка проводить наукову роботу згідно програми досліджень та залучена до державних проектів наукових установ області. Науково-дослідна практика може проводитися також за додаткової потреби на базі науково-дослідних закладів, відповідних профільних кафедр вищих навчальних закладів, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, бібліотек тощо, які проводять науково-дослідні роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики студентів.

Для проходження науково-дослідної практики кафедра залучає студентів безпосередньо до проведення науково-дослідної роботи, підготовки наукових звітів, розробки наукової тематики кафедри, написання тез, статей, монографій та методичного матеріалу.

Для проходження науково-дослідної практики навчальним планом підготовки магістрів другого курсу денної форми навчання передбачено 4 тижні.

Біологічний факультет наразі має підписаний довгостроковий договір співпраці з Інститутом аграрних ресурсів та регіонального розвитку НААН України, що може стати базою практики під час проходження науково-дослідної практики (виробничої).

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Під час практики студент повинен виконати індивідуальні завдання і висвітлити їх у своєму звіті. Приклади індивідуальних робіт наведено нижче.

Овочівництво. Відкритий ґрунт. На прикладі окремого господарства з різними формами власності практиканту потрібно ознайомитись із організацією даної галузі, структурою сівозмін, сортовим складом рослин, технологією вирощування овочевих культур.

Закритий ґрунт. Ознайомитись з наявними спорудами закритого ґрунту на прикладі району, області, окремого господарства. Дати детальну характеристику культивуваційних споруд, навести основні розміри і деталі будови. З'ясувати існуючі проблеми: організаційні, економічні і виробничі. Надати свої пропозиції щодо підвищення ефективності овочівництва закритого ґрунту і грибівництва. Вивчити основні заходи підготовки споруд до експлуатації, їх використання і завершальний етап використання в кінці сезону. Навести перелік культурозмін, перелік культур, що вирощуються та їх сортовий склад.

Плодівництво. Практиканту належить прийняти особисту участь в організації технологічних процесів вирощування плодових та ягідних культур у господарстві. Проаналізувати господарські та біологічні особливості наявних у господарстві сортів плодових та ягідних культур, звернути увагу на силу росту дерев, особливості будови крони, типи плодоношень, зимостійкість, стійкість до хвороб, строки досягання плодів, технологію збирання, післязбиральної доробки, сортування, строки та способи реалізації плодів та ягід. Описати технологічні заходи у плодівному розсаднику.

Виноградарство. Вивчення сортів винограду, способів формування та ведення кущів, систем зрошення, удобрення й утримання ґрунту на винограднику, особливостей догляду за насадженнями, технікою збирання, зберігання врожаю, механізації виноградарства. Під час практики студент повинен навчитись вести паспорт виноградника, розсадника й іншу агрономічну документацію, складати технологічні карти вирощування винограду, ботанічну, агробіологічну і технологічну характеристики сорту за існуючими методиками, проводити

апробацію виноградних насаджень, визначати і контролювати якість ручних і механізованих робіт, розраховувати економічну ефективність виробничих процесів та технологій у виноградарстві.

Захист рослин. Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою захисту рослин від шкідників, хвороб і бур'янів, машинами для проведення хімічного захисту, асортиментом засобів захисту, нормами витрати засобів захисту та концентрацією робочих розчинів, асортиментом індивідуальних засобів захисту.

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ «НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ (ВИРОБНИЧОЇ)»

№ п/п	Вид і зміст роботи	Період виконання завдання
1.	Розробка індивідуального календарного плану-графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником магістерської роботи та керівником практики.	1-й тиждень
2.	Ознайомлення з науковими напрямками роботи кафедри (установи) на якій проходять практику.	1-й тиждень
3.	Визначення наукової проблеми дослідження магістерської роботи та її актуальності.	1-й тиждень
4.	Розробка робочої гіпотези дослідження. Характеристика сфери використання, оцінювання новизни та значущості (теоретичної та прикладної) очікуваних результатів досліджень.	2-й тиждень
5.	Визначення структури та основних завдань дослідження, послідовності їх проведення, методів аналізу зібраних матеріалів.	2-й тиждень
6.	Збирання необхідної статистичної та іншої інформації згідно напрямку магістерської роботи	протягом практики
7.	Опрацювання аналітичних даних, виконання необхідних розрахунків, складання аналітичних таблиць, схем, графіків тощо. Застосування комп'ютерних технологій при обробці інформації.	3-й – 4-й тижні
8.	Обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження.	4-й тиждень
9.	Рецензування наукових робіт (статті, автореферату) та апробація результатів власного дослідження (виступ на конференції, написання (опублікування) наукової статті).	4-й тиждень
10.	Підготовка й оформлення звіту практики.	4-й тиждень
11.	Захист звіту про проходження практики.	4-й тиждень
	Загальна тривалість практики	4 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Для безпосереднього керівництва практикою кожного студента кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів тільки з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівника кваліфікаційної роботи студента. Розпочинаючи проходження практики, студент повинен завчасно отримати інструктаж з практики на кафедрі.

Обов'язки відповідального за науково-дослідну практику від кафедри:

Відповідального за науково-дослідну практику на кафедрі призначає завідувач кафедри, якому підпорядковані безпосередньо викладачі-керівники практики від кафедри.

Основними обов'язками керівників науково-дослідної практики від кафедри є:

- ✓ організація та проведення зборів для студентів та надання їм необхідних документів перед початком практики;
- ✓ забезпечення своєчасності формування студентами індивідуальних графіків проходження практики;
- ✓ ознайомлення студентів з вимогами до оформлення документації з практики, системою звітності та критеріями оцінки з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики.
- ✓ консультування студентів щодо термінів і порядку проходження практики та захисту звіту;
- ✓ забезпечення своєчасності подання студентами на кафедру звітів з науково-дослідної практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірка та візування;
- ✓ звітування на засіданні кафедри про підсумки практики;
- ✓ розробка та надання студентам індивідуальних завдань та інших вказівок для проходження практики;
- ✓ контроль за своєчасністю формування та виконанням індивідуальних графіків проходження практики студентами;
- ✓ консультування студентів щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;
- ✓ своєчасне оформлення відгуку і попередня оцінка роботи студента на практиці на підставі перевірки звіту з практики, результатів виконання індивідуального завдання та інших документів з практики.

Обов'язки студентів-практикантів:

- ✓ Студенти при проходженні науково-дослідної практики зобов'язані:
- ✓ до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- ✓ систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики;
- ✓ у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у індивідуальному графіку проходження практики та вказівками безпосереднього керівника;
- ✓ висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики;
- ✓ своєчасно подати на кафедру та у визначений термін захистити звіт з практики.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

Після закінчення терміну практики студенти письмово звітують про виконання програми та індивідуального календарного плану. Зміст звіту повинен містити відомості про виконання студентом усіх завдань програми практики, висновки і пропозиції, використані літературні джерела. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики.

Орієнтовна структура звіту про проходження науково-дослідної практики:

Титульна сторінка.

Зміст.

Індивідуальний календарно-тематичний план проходження науково-дослідної практики.

Зміст звіту:

1. Звіт про виконання календарного плану проходження науково-дослідної практики.
2. Вступ (зазначається мета та завдання науково-дослідної практики).
3. Загальна характеристика бази практики (господарства).
4. Бібліографія (стислий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання наукової роботи магістра).

5. Обґрунтування теми магістерської роботи, визначення наукової проблеми дослідження, її актуальності, наукової гіпотези, предмету та об'єкту, мети і завдання дослідження, вибір методів (методики) проведення дослідження, попереднього плану магістерської роботи.
6. Рецензія на наукову статтю у фаховому виданні за науковою проблематикою практиканта (виданою за поточний (або попередній) рік), написана відповідно до встановлених вимог. (Ксерокопія статті має міститися як додаток).
7. Відзив на автореферат за науковою проблематикою практиканта.
8. Текст виступу або доповіді на науковій конференції, з підтвердженням апробації результатів дослідження практиканта.
9. Наукова оглядова стаття з обраної проблематики дослідження, що відображає результати наукових пошуків практиканта та написана згідно з вимогами ВАК України (бажано, але не обов'язково її опублікувати у фаховому журналі). (Якщо стаття опублікована, її ксерокопія має обов'язково міститися як додаток до звіту).

Висновки про проходження практики з пропозиціями щодо шляхів розв'язання проблем, які досліджувались.

Список використаних джерел (не менше 20 джерел).

Додатки (розміщується матеріал, який є необхідний для повноти роботи, але не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг чи способи відтворення. До додатків можуть бути включені додаткові ілюстрації чи таблиці, копії опублікованих праць та наукових праць на які подані рецензії чи відзив).

Разом зі звітом про проходження практики щоденник є основним документом, що підтверджує виконання студентом програми практики. Під час практики студент щоденно стисло і акуратно записує в щоденник виконувани ним роботи згідно програми практики.

Порядок допуску звіту до захисту практики

Належним чином оформлений звіт студент повинен подати на кафедру керівнику для перевірки. Рецензія керівника на звіт складається в довільній формі. Звіт з науково-дослідної практики студент захищає перед комісією в останній, або на наступний день проходження практики. До складу комісії входять керівники науково-дослідної практики ((доценти, професори), керівники магістерських робіт).

За результатами перевірки звіту керівником практики, його захисту студентом виставляється комплексна диференційована оцінка.

Оцінку за практику виставляють у модульну відомість обліку успішності та залікову книжку студента за підписами членів комісії відповідно до положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів університету.

Студент, який не дотримався вимог (завдань, графіку проходження практики), отримав негативний відгук керівника та негативну оцінку на захисті (що фіксується у відомості успішності), направляється на практику повторно або виключається із ВУЗу у встановленому порядку.

Студент, який повністю не виконав графік та завдання практики з поважних причин (тривала хвороба, тощо, що підтверджується відповідними документами) повинен написати заяву, на підставі якої наказом продовжується термін проходження практики.

Питання про ліквідацію заборгованості кожного студента вирішується на підставі особистої заяви на ім'я декана факультету та його письмового дозволу.

Підсумки практики обговорюють на засіданні кафедри. Звіт з практики після захисту передається в архів і зберігається протягом встановленого терміну.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів практики.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Загальна сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82 – 89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
74 – 81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64 – 73	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків
60 – 63	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

Звіт допускається до захисту перед комісією, якщо студент повністю виконав програму практики. Якісно проведений аналіз науково-інформаційних джерел з теми дослідження. Обґрунтована тема магістерської роботи, визначена наукова проблема дослідження, її актуальність, наукова гіпотеза, предмет та об'єкт, мета і завдання дослідження, обрані методи (методики) проведення дослідження, чітко визначений план магістерської роботи. Студентом проведений ґрунтовний аналіз та обробка статистичної інформації, на основі якого побудовані графіки, діаграми, схеми, таблиці тощо. За результатами аналізу з теми дослідження зроблені відповідні висновки та пропозиції. Наявна рецензія на наукову статтю у фаховому виданні за науковою проблематикою практиканта, відзив на автореферат дисертації за темою наукового дослідження. текст виступу або доповіді на науковій конференції, з підтвердженням апробації результатів дослідження практиканта, або наукова (оглядова) стаття з обраної проблематики дослідження. Список використаних джерел оформлений згідно вимог, відповідає тематиці наукового дослідження та написання звіту з практики.

Звіт не допускається до захисту, якщо звіт студентом подано на перевірку з порушенням термінів, звіт виконано із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу й оформлення звіту не відповідає вимогам.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№ п/п	Вид роботи	Бали
1.	Звіт про проходження практики оформлений з численними помилками або не в повному обсязі; на захисті студент проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.	35–59
2.	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту; допущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті студент продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.	60–73
3.	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту; студент на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.	74–89
4.	Звіт про проходження практики оформлено відповідно до вимог і подано до захисту у визначений термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; студент оволодів навиками НДР: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь студента на питання членів комісії чітка і вичерпна; відгук керівника практики позитивний.	90–100

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення ДСТУ 3008-95. Держстандарт України, Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001217-96#Text>
1. Куртин Н.П., Петак Г.М. Основи наукових досліджень у агрономії: навч. посіб. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2001. 76 с.
2. Методика наукових досліджень в агрономії: навч. посіб. / Ермантраут Е.Р. та ін. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2008. 64 с.
3. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві. За ред. Г.Л. Бондаренка, К.І. Яковенка Харків: Основа, 2001. 369 с.
4. Мойсейченко В.Ф. Основи наукових досліджень у плодівництві, овочівництві, виноградарстві та технології зберігання плодоовочевої продукції. Київ: УМКВО, 1992. 215с.
5. Основи наукових досліджень в агрономії: підручник / Єщенко В.О. та ін. За ред. Єщенка В.О. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К», 2014. 332 с.
6. Савіна О.І., Попович Г.Б. Методичні рекомендації з проведення науково-дослідної та переддипломної практик магістрів. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2024. 24 с.
7. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посіб. Київ: Міленіум, 2005. 186 с.
8. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
9. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. Методологія, методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: ТОВ «Лілея», 2005. 150 с.
10. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
11. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.П. Волков та ін.; Луганськ: СНУ, 2009. 351 с.
12. Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16044>
13. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посіб. Київ: Ліра, 2004. 344 с.

14. Програма і методичні рекомендації організації науково-дослідної і виробничої практики для здобувачів вищої освіти спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство, освітній рівень – другий (магістерський). Умань: Уманський національний університет садівництва, 2017. 40 с.
15. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. Київ, 2003. 116 с.
16. Робочий навчальний план з підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/1160>
17. Савіна О.І., Попович Г.Б. Методичні рекомендації з проведення науково-дослідної та переддипломної практик магістрів. Ужгород: Видавництво УЖНУ «Говерла», 2024. 24 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/66168>
18. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/203-Sadivn.vynohradar-bakalavr-VO.18.01.pdf>
19. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник 2-ге вид., переробл. і доп. Київ: Знання, 2007.

Допоміжна література

1. Афанасьєв А.О., Кузькін Є.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
3. Бойко М.М., Чучка І.М., Жуков С.А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачево: РВВ МДУ, 2007. 68 с.
4. Ганін В.І., Ганіна Н.В., Гурова К.Д. Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
5. Демківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
6. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2004. 212 с.
7. Єріна А.М. Організація вибіркового обстеження: навч. посібн. Київ: КНЕУ, 2004. 127 с.
8. Фареник С. Логіка і методологія наукового дослідження. Київ: Вид. УАДУ, 2000. 340 с.
9. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: конспект лекцій: посібник. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
10. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: КНУТД, 2009. 246 с.
11. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
12. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів: ЛНУ, 2011. 179 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Законодавство України. <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>
<http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Національна парламентська бібліотека України. <http://www.nplu.kiev.ua>.
4. Фахові науково-виробничі видання.

**Результати перегляду
робочої програми практики**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)